

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਐੱਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਅਤੇ ਆਰ.ਐੱਸ. ਨਰੂਲਾ ਜੇ.ਜੇ.

ਰੂਪ ਕਿਸ਼ੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਫਰਮ ਰਾਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਆਰ ਸਪੋਂਡੈਂਟਸ।

1959 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ 21

2 ਦਸੰਬਰ 1968

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) - ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 10 - ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਦਈ - - ਅਜਿਹੀ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਕੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਹੋਰ ਰਾਜ—ਸੈਕਸ਼ਨ 11— Res-judicata—ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ — ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ—ਇੱਕ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ—ਕਦੋਂ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 — ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ — ਕੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਨਾਲੋਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ," ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸੰਘ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ। (ਪਰਾ 27)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜ-ਨਿਆਇਕਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ "ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ" ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਇਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ-ਚਾਹੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ-ਦੋ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਰ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕੋ ਪਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੂਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ। ਸਿਧਾਂਤ

ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਚਾਹੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਲੋਕਟਰੀ ਆਰਡਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਝੂਠ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। (ਪਰਾ ੬)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ *ਰੋਸ ਜ਼ਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ*, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲਾਂ (ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ) ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ (ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ 'ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਵੰਗ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 11)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਉਪਲਬਧਤਾ - ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪਰਾ 14)

ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਗਿੱਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੰਗਰੂਰ, ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ, 1958 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਆਰਡਰ 7 ਰੂਲ 11, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਪੀਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਜੇ.ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਜੀ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਨ.ਕੇ.ਸੇਢੀ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.—ਅੰਤਿਮ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਕਿਸ਼ੋਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਇਸ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੰਗਰੂਰ, ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ, 1958। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਰੂਲ 11 ਅਪੀਨ ਉਸ ਦੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਦਰਾ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਲਈ ਪੈਪਸੂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ। ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ, 1949 ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ 1 ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਦੀ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 10,000 ਰੁਪਏ। 14 ਮਈ, 1955 ਦੇ ਉਕਤ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 27 ਮਈ, 1955 ਨੂੰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਨੌਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। 13 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਪੂਰਵ- ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਬ- ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੀ ਸੰਗਰੂਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 13 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

“ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਉਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਹੈ। ਇਹ ਉਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮੂਲੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਕੂਲਨ ਦੁਆਰਾ ਭਾਗ B ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ। ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ। ਹੁਣ ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਜੋ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਹੀ ਸਟੈਂਪ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਥੇ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਮੋਹਰ ਵੱਖਰੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਹੈ। ਮੁੜ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 13 ਜੂਨ, 1956 ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ

ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। 27 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅੱਤਰੀ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੰਗਰੂਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ। ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਦੋ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 7, 1956. ਮੁਦਈ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਜੋ 1956 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ 162-ਪੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ। 27 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956, 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤੀ 20 ਮਈ, 1958 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

“ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ। ”

ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁੜ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪੈਡੀਟਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਦਈ ਨੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਟੈਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(3) ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੁਦਈ ਉੱਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਸੀ। 1,125 ਹੈ। ਇਹ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੀ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਦਾਖਿਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। . 1,125 ਮੁੜ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਐਡ ਵੈਲੋਰੇਮ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। 174.40 ਪੀ., ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਗਿਆਪਨ ਮੁੱਲ ਫੀਸ ਵਜੋਂ। 1,125, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੈ।

(4) 22 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਇਸਦੀ ਮੁੱਖ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਮੁਦਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਖੇ: -

- (1) ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਕਰੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਸੀ। 10,000 ਜੋ ਕਿ ਰੁ. 1,125, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 174.40
- (2) ਕਿ 20 ਮਈ, 1958 ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 6 ਨਵੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ।

(5) ਮਿੱਤਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੁਦਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਪੁਰਾਣੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ (i) ਉਦੈ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਅਤੇ (ii) ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ- ਫੀਸ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲਿਆਪ ਪਾ ਗੈਡਨ ਬਨਾਮ ਕੰਦਾ - ਸਵਾਮੀ ਗੈਡਨ (3) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਅਪਾਰਾਓ ਸ਼ੇਸ਼ਰਾਓ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਬਨਾਮ ਮਾਉਂਟ ਭਾਗੂਬਾਈ ਨਾਲ ਯਸ਼-ਵਾਂਦਰਾਓ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਅਤੇ ਹੋਰ (4)। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਵੀ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

(6) ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੱਤਿਆਧਿਆਨ ਘੋਸ਼ਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਵਰਾਜਿਨ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5), ਅਤੇ ਬਾਲਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ ਦਾਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਧੁਰੀ ਸ਼ਰਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6), ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (7) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਦਰਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਸੁਲਤਾਨ ਜਹਾਂ ਬੇਗਮ (8), ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਲਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) (6) ਅਤੇ ਸ਼ਿਆਮਾਚਰਨ ਰਘੁਬਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਓਜੀ ਭਾਈ ਜੈਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਛੱਤਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (9), ਸੱਤਿਆਧਿਆਨ ਘੋਸ਼ਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਵਰਾਜਿਨ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ "ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ" ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ *Res judicata* ਹੈ, ਇਹ

- (2) ਏਆਈਆਰ 1959 ਪੀ.ਬੀ. 387.
- (3) ਏਆਈਆਰ 1938 ਮੈਡ. 498.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1949 ਨਾਗਪੁਰ 1.
- (5) ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 941.
- (6) ILR (1963) 1 ਪੀ.ਬੀ. 320 ਏਆਈਆਰ 1963 ਪੀ.ਬੀ. 187
- (7) 1968 PLR 769=ILR 1967 1 Pb, 41(FB)
- (8) ਏਆਈਆਰ 1951 ਹਾਈਡ. 132.
- (9) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਮਪੀ 288.

ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ-ਚਾਹੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ-ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਐਡ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਉਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ

Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵਿਜ਼ਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਇਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਨਿਆਇਕਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਚਾਹੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਿਰਾਂ ਉਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਲਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ,) (6) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਤਿਆਧਿਆਨ ਘੋਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) (5) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਸੁਲਤਾਨ ਜਹਾਂ ਬੇਗਵਮ (8) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਮੇਹਰ) ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਈ ਜੇ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਿਆਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹੀ ਸਵਾਲ (ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਤ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜੋ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

/ (7) ਟੀ.ਐਨ.ਚੰਨਣ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (7), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਸੁਲਤਾਨ ਜਹਾਂ ਬੇਗਮ (ਸੁਪਰਾ), (8) ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ. ਬਾਲਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ਰੀ ਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) (6) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

\ (8) ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਕੇਸ (ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣ ਦਾ ਕੇਸ) (8) ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (i) ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ (ii) ਕਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਣ ਦਾ ਗੁਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਆਮਚਰਨ ਰਘੁਬਰ ਪ੍ਰਸਾਦ (9), (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੇਸ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ।

X9) ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਬੰਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਓਜੇ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਅਤੇ ਹੋਰ (10), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਵੀ।

(10) I.L.R. (1966) 2 Pb. 824=1966 P.L.R. 652.

‘Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਿਮਾਇਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਅੰਤਮਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੇਠ ਗੋਦਲਾਲ ਮੋਤੀਲਾਲੀ ਪਟਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (11) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਲਿਮਾਇਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਓਡਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 226 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿ ਹੁਕਮ ਅੰਤਮ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਵਿਵਾਦ ਆਖਰਕਾਰ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(10) ਆਖਰੀ ਕੇਸ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸਪੈਗਲਸ ਅਤੇ ਗਲੂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (12). ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ, ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) (7) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇਨਕਾਰ

(11) 1966 ਕਰ. ਐਲ.ਜੇ. (ਪੰਨਾ.) ੧੫੨.

(12) ILR (1967) 2 ਪੀ.ਬੀ. & Hry. 694=1967 ਕਰ. ਐਲ.ਜੇ. ਪੀ.ਬੀ. & ਹਰੀ: 329:

ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਣਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(12) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਦੋ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 13 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਗਲਤ ਸੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਉਪ ਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਮੁੜ ਦਖਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕੀਮਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ। ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਹੋਰ ਬਿੰਦੂ. ਇਕੋ ਇਕ ਬਿੰਦੂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 1,125 ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਜੋਂ. ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ • ਅਜਿਹਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ

ਅਪੀਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ

‘Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਿੱਚ 1,125. ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਦਾ ਇਹ ਸਹਾਇਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(13) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: -

“(1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ-

(a) ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(ਬੀ) ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ

(c) ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ;

ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ, ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ, ਜੋ, ਉਚਿਤ ਲਗਨ ਦੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ।

(2) ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਐਨੀਲ ਦੀ ਪੈਨ ਡੈਸੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਉਹ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਖੋਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਖੋਜ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ 47. ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ - ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ "ਕੁਝ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਹੈ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਮਿਸਟਰ ਕੌਸ਼ਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸਿਰਫ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ" ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੂਲੀ ਮੋਹ ਬਨਾਮ ਅਤਰ ਇਨ 1(13) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਹਿਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਿਰਫ ਪੜਚੋਲ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਵੇਂ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਮੁਆਫੀਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਉਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ। . ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਮੌਲਾ ਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਜਾਵਲ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (14) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਮਾਧਵ ਭਾਰਤ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਸੁਖ-ਹੰਸਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮਸਿੰਘ (05) ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਨ<5h ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ "ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਫਿਰ ਸਿੱਧੇ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਦਲੀਪ ਨੌਵੇਂ ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (16) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ "ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ" ਆਰਡਰ 47 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਟੀਲੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੋ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ 'ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ' 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੈ।

(13) **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1933 ਰਾਗੁਨ 32**

(14) ATR 1933 ਲੈਬ. 223. (15) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਮ.ਬੀ. 97. (15) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1962 ਕੈਲ.

346.

(14) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ 13 ਜੂਨ 1956 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ "ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿੰਦੂ (ਕਿ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870, ਨਹੀਂ ਸੀ) 1951 ਦੇ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਸਟੇਟ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ III ਅਧੀਨ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਮਿਤੀ 14 ਮਈ, 1956, 1955 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 200 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਮਿਤੀ 27 ਜਨਵਰੀ, 1956, 1965 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 148 ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 14 ਮਈ, 1956 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:-

Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula I.)

“ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 27 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਉਪ- ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਇਕਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇਕ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ। ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ. ਇਹ ਗਲਤੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਉਪਲਬਧ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਜਿਸਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਗਲਤੀ ਵਜੋਂ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਰੂਲ 1 ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੁਮਨਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ.

(15) ਸਾਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ., (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਈ ਲਾਰਡ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਨ) ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ। 27 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। - ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਫੀਸ

ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੰਨੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਡਰਾਮੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਇੱਕੋ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਫਰਕ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। - ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਫੀਸ . ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ., ਦ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਬੀ. ਮਾਧੋ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (17) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹੋਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 3,83,396/2/2 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਗੁੜਗਾਓਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਪਾਰਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਬੇੜੇ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ 29 ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਸਟੈਂਪਸ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ "ਦਿੱਲੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਓਵਰ-ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਿਪਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਸਟੈਂਪਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ, ਇੱਕ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜੋ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਫੀਸ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਸ. ਵਿਸ਼ਵੇਸ਼ਵਰ ਸਰਮਾ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਐਮ. ਨਾਇਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (18) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਗਣੇਸ਼ ਤਵਨੱਪਾ ਬੁਰਡੇ ਬਨਾਮ ਤਾਤਿਆ ਭਰਮੱਪੀ ਮਿਰਜੀ (18) ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 19) ਫਿਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਟੈਂਪ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਓਵਰ-ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

- (17) 1956 ਦੀ ਸੀ.ਆਰ. 482-ਡੀ ਨੋ 5 ਜਨਵਰੀ ~1959~ ~ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
 (18) (1912) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 35 ਪਾਗਲ. 567
 (19) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1927 ਬੰਬ... 257.

‘Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

“ਦਿੱਲੀ” ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੰਬਈ ਕੇਸ ਵਿਚ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਅਤੇ 27 (ਬੀ), ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਓਵਰ-ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਲੋੜ ਨਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਚਾਰਲਸ ਜੋਸਫ ਸਮਿਥ (20) ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਸਟੈਪ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ "ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ" ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਚਿਪਕਣਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਟੈਪਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ), ਅਤੇ ਅੰਨਪੁਰੰਦਬਾਈ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮਣ ਭੀਕਾਜੀ ਵਖਾਰਕਰ (21), ਕਪੂਰ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਟੈਪਾਂ ਨੂੰ - "ਦਿੱਲੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਓਵਰ-ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ 27(ਬੀ)। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ - **ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ** ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਡੀਟ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗੁੜਗਾਉਂ ਅਦਾਲਤ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ) ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਹਿੱਸਾ "C" ਰਾਜ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਐਸ. ਵਿਸ਼ਵੇਸ਼ਵਰ ਸਰਮਾ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਐਮ. ਨਾਇਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) (18) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਪ, ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚਿਪਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਟੈਪਾਂ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਸਟੈਪਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟ੍ਰੈਪੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਗਆ ਚੱਕਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦਾ. ਮੁਨਰੋ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਵ੍ਹਾਈਟ, ਸੀ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ

(20) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1926 ਪਟਨਾ 408

(21) (1895) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 19 ਬੰਬ. 145.

ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਹ ਖੜਾ ਹੈ-ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਪੈਮਾਨਾ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ-ਉਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ:-

"ਇਹ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਟੈਂਪਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਟੈਂਪ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਜਿਸਨੇ ਨੇਕਦਿਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਟੈਂਪ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਨਿਯਮ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਸੌਖ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(17) ਗਣੇਸ਼ ਤਵਨੱਪਾ ਬਰਦਾਸ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) (19) ਵਿੱਚ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ-ਫੀਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦਾਇਰ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਹ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਘੱਟ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੁਕੇਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੁਕੇਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

“ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਦਾ ਝਗੜਾ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੰਬਈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਐਨਪੀ ਵਿਵਾਦ ਉਲਝ ਗਿਆ।

(18) ਪ੍ਰਭਾਕਰਭਾਟ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵੰਭਰ ਪੀਡਿਤ (22) ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਅਜਿਹਾ

‘Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(19) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਲਾਰਡ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ *ਭੂਰਾ ਮੱਲ ਦਾਨ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਫਲੋਰ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਹੋਰ* (23) ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਰਬੀ ਮਾਧੋ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (17) ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਉਲਟ ਸੀ। ਭੂਰਾ ਮੱਲ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਏ

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿਖੇ ਦੁਬਾਰਾ ਫਾਈਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਅੰਬਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਪ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਸਹੀ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਨ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਭੂਰਾ ਮੱਲ ਮੁਦਈ ਫਿਰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਸੁਣਿਆ। ਦੁਆ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) (17), ਕਾਫੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ 25 to 29 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ

ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਪਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹ^{ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਨਿਯਮ} ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ

(22) (1884) ILR 8 Bom. 313.

(23) ILR 1959 Pb. 1770 = ਏਆਈਆਰ 1959 ਪੀ.ਬੀ. 629

ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਪਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਸੁਸਿਫਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸਦਾ ਅਦਾਲਤ-ਫੇ ਸਟੈਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਹੋਏ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਵਿਟੀ ਲਈ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੀ ਆਯੋਜਿਤ:-

“ਪਰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਦੋ ਵਾਰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਮੈਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ 'ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੈ, ਕਿ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਗਲਤ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਲਈ ਬਦਨਾਮ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।”

ਦੁਆ, ਜੇ., ਨੇ ਫਿਰ ਵਿੱਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

(20) ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ *ਹੀਰਾ ਬਨਾਮ ਬੀਡੀ ਕਸਯਪ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ* (24)। ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਮੁਦਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਥਿਤ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਥੀਓਰੀ ਵਿਖੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਥੀਓਰੀ ਕੋਰਟ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਪ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ। ਰਾਮਭਦਰਨ, ਜੇ.ਸੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਹਿਮਾਚਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜੁਲਾਈ, 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸਟੈਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ -ਫੀਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(24) AIR, 1956 HJP. 38.

(21) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੋਦੀ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਜੇ. ਐਮ. ਮੈਸਰਜ਼ *ਈਰਟਮਿਲ* - ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਗੌਨਲ ਐਂਡ ਹਾਫ ਮੈਨ *ਲਿਮਟਿਡ*, (25), ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਗਲੀ ਜੇ., (ਪੀ.ਈ.ਪੀ. ਹੁਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ) ਦੇ ਦੋ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ,

‘Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖੁਦ [^]®™® ਮਿਤੀ 27 ਸਤੰਬਰ, 1956. ਬੰਬਈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੋਦੀ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਉਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਲੀਆ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਫੰਡ ਪੀਐਫ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। *M/s* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ . *ਬਿੰਦਲਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ* (ਸੁਪਰਾ) (25), ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ ਉੱਤੇ “ਦਿੱਲੀ” ਛਾਪ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਚਿਪਕਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੋਬੇਨੋਟਰੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। - ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੋਦੀ, ਜੇ.

(22) ਜਿਸ ਤਰਕ 'ਤੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ■ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ.

“ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ 2 ਦੀ ਆਈਟਮ 1 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 292 ਅਤੇ 100(3) ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870, ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਸੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ (1937) ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੁਨਰ-ਸਪੈਕਟ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮੇਤ ਕਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ , ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੀਅਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕੱਲੇ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ (IR 1941 FC 16 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

(25) ਏਆਈਆਰ 1960 ਬੰਬ. 96.

ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, (1950) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦਾ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। . ਅਜਿਹਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 372(1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ, ਅਨੁਛੇਦ 246(3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚੀ II ਦੇ 3 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਥਿਤੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਅਨੁਛੇਦ 266 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਫੰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਖਾਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਸੂਲਦਾ ਅਤੇ ਵਸੂਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿਚਲੇ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਰੇ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਕੋਲ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬੇ ਜਾਂ ਰਾਜ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਸੂਬੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੱਗਣਯੋਗ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਵਧਾ ਜਾਂ ਘਟਾਓ ਅਤੇ ਉਸੇ ਆਈਟਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਤੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਤੱਕ ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਦਾਲਤ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ (ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ): -

ਸੂਚੀ II ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ 66 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਪਰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ'" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

ਦਾਖਲਾ 3. ਉਲਝਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ - ਇੱਕ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਂਟਰੀ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਂਟਰੀ 66 ਦੇ ਤਹਿਤ - ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਨੂੰ - ਆਮ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ 66 ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਂਟਰੀ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(23) ਮੈਂ ਹੁਣ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਕੋਲਾ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਸੈਸਰਜ਼ ਡੀ.ਆਰ.ਟੀ. ਮੈਟਲ ਵਰਕਸ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (26) ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਜਲੰਭੂਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਨੇ 21 ਜੂਨ, 1955 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਜਿਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 6 ਜੁਲਾਈ 1955 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 21 ਜੂਨ, 1955 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ 6 ਜੁਲਾਈ, 1955 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮ ਸਹੀ ਸੀ। . ਫਿਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

“ਆਖਰ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 21 ਜੂਨ, 1955 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਫ ਇਕ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਪ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੋਵਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ -ਕੰਪਨੀ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਭਾਰਤੀ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਜੋ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਪਸੂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਥਾਨਕ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸਟੈਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ

ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 21 ਜੂਨ, 1955 ਨੂੰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(24) ਥਰਸੈਕੰਡ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਲਾਈ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (27) ਵਿੱਚ ਥੀਸਾਮੇ ਸਿੱਖਿਜੁਏ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀ ਨੈਟ

(26) C.R. 148 of 1955 decided by Pepsu Hrya. Court.

ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ, ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1955 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ :-

“1870 ਦਾ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਦਰੀ ਐਕਟ ਹੈ, ਪੈਪਸੂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਆਈਟਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਰਾਜ ਸੂਚੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਰਾਜ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ 1870 ਦੇ ਸੈਟਰਲ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਸਮੇਤ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਿਸਾਰ ਵਿਖੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਪੁਰ 1870 ਦੇ ਸੈਟਰਲ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਟੈਂਪ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸਟੈਂਪ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਸਾਬਕਾ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 1870 ਦਾ ਇੰਡੀਅਨ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਕਾ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੋਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ। ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਗਠਨ 'ਤੇ, ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਹੈ

Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narula, J.)

ਪੈਪਸੂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ: ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿਸਾਰ ਵਿਖੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿਸਾਰ ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 1955 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 148; ਮੈਂ 27 ਜਨਵਰੀ 1956 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ।

(25) ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਬੀ ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਅਦਾਲਤ 1870 ਦੇ ਫੀਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਸਮੇਤ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਸਟੈਂਪ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਦਾ ਮੁਦਈ 27 ਮਈ, 1955 ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। 26 ਅਗਸਤ, 1948 ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਯੂਨੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਬੀ' ਰਾਜ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦਾ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਰਾਜ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਰਗੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਜਿਸ ਨੇ ਪੈਪਸੂ ਨੂੰ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਸੀ? 1870, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ *ਇਜਲਾਸ-ਏ-ਖਾਸ* ਹੁਕਮ ਨੰਬਰ 204 (ਸੰਬੰਧ 2 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਦੁਆਰਾ 17 ਜਨਵਰੀ, 1910 ਤੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(26) ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਐਲ.ਐ

ਲ.ਆਰ

. ਪੰਜਾਬ

ਅਤੇ

ਹਰਿਆ

ਣਾ

(1W#)1

ਦਿੱਲੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ., ਅੰਬਾਲਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਆ ਦੁਆਰਾ, ਜੇ. ਬਾਂਬੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਮੋਦੀ, ਜੇ., ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਬ੍ਰਿੰਦਲਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (25) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ। ਬਾਂਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਕੋਲ ਮਾਰਕਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਲਿਮਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਤੇ ਲਾਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (26) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਬਾਂਬੇ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਐਕਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (ii) ਉਹ ਦਾਖਲਾ 3 ਵਿੱਚ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ "ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਫੀਸਾਂ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਖੁਦ ਲਾਲ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (26) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। (ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅੰਤਰ ਖਿੱਚਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਐਕਟ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੈਪਸੂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਪਸੂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਜ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ nc ਪਦਾਰਥਕ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਅਤੇ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ., ਅਤੇ ਦੁਆ, ਜੇ. ਐਂਟਰੀ 63 ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ " ਸੂਚੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ" ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।" ਜੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਵਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸਹੀ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਸਟੈਂਪ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੋਹਰ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ

ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਜਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਜ। ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ En ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹੈ

Roop Kishore v. Firm Raghbir Singh Baboo Ram, etc. (Narnia, J.)

ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ 35 ਜੋ ਸੰਸਦ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਮਕੈਨੀਕਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ"। ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਾਂਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਮੋਟਰ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਜੋ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੂਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ **ਭਾਗ 'ਬੀ' ਰਾਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੇਸ਼** ਦੇ ਸਹੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ **ਵੱਖਰੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ** ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ **ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਰਭਰ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਰਾਜ. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ** ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਰਾਂ ਤੋਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ **ਪੈਦਾ ਹੋਣ** ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਸੰਘ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ 'ਤੇ **ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ**, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫਰਕ ਭਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਅਗਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ- ਮੁਦਈ ਦਾ ਹਿੱਤ, ਪਰਾਗ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 7, ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੁਦਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। - ਨਵੀਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਫੀਸ। ਜੇਕਰ ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ," ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ **ਗਲਤ** ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 7 ਦੇ ਨਿਯਮ 11 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਲਟ ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 10 ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਿਯਮ 10, ਮੁਦਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ. ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਸੰਘ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੁਦਈ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਸੰਦੇਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਝੁਕਣ ਬਾਰੇ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੁਦੱਦ 'ਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(27) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 27 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 12 ਨਵੰਬਰ, 1958 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ, 1956, ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 20 ਦਸੰਬਰ 1968 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਸ ਬੀ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ